

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **J. Š.**, zastoupen Mgr. Ing. Martinem Janotou, advokátem se sídlem 28. října 1727/108, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje**, se sídlem 30. dubna 1682/24, Ostrava, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 5. 2022, č. j. 22 A 69/2019-52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

Odůvodnění:

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Žalobou podanou dne 3. 9. 2019 ke Krajskému soudu v Ostravě se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím v předvolání žalobce Policií České republiky, Městským ředitelstvím policie Ostrava (vnitřní organizační jednotkou zřízenou v rámci působnosti žalované), ze dne 28. 8. 2019, č. j. KRPT-130401-96/TČ-2019-070773-0341, k provedení identifikačních úkonů podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v relevantním znění (dále jen „zákon o Policii ČR“).

[2] K provedení těchto úkonů mělo dojít dne 5. 9. 2019 v 8:00 hod. v souvislosti se zahájením trestního stíhání žalobce na základě usnesení Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, ze dne 7. 8. 2019, č. j. KRPT-130401-63/TČ-2019-070773-0341, za přečin vydírání podle § 175 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v relevantním znění (dále jen „trestní zákoník“). Podáním ze dne 4. 9. 2019 žalobce prostřednictvím svého zástupce sdělil, že se k provedení úkonu

nedostaví a proti danému předvolání se bude bránit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem.

[3] Krajský soud v Ostravě podanou žalobu rozsudkem ze dne 4. 5. 2022, č. j. 22 A 69/2019-52, zamítl. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu konstatoval, že při zásahu do práva na informační sebeurčení je nezbytné zvážit proporcionalitu každého jednotlivého případu. Krajský soud se ztotožnil s žalobcem, že by při odběru vzorků pro účely budoucí identifikace došlo k zásahu do jeho práv, na druhé straně však existuje silný veřejný zájem na odhalování trestných činů a jejich pachatelů. Při poměřování těchto dvou protichůdných zájmů vycházel krajský soud zejména z okolností vypovídajících o osobě žalobce (pachatele) a o trestném činu, který mu byl kladen za vinu. Žalobce se dopustil úmyslného násilného trestného činu proti svobodě, nicméně jednalo se o první obvinění žalobce z trestného činu a ze spisového materiálu dle krajského soudu nevyplynuly žádné skutečnosti, které by zakládaly důvodnou obavu, že by žalobce mohl trestnou činnost opakovat. Krajský soud však s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu a nálezný Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/18, připomněl, že právě u násilných trestných činů je na místě k provedení identifikačních úkonů přistoupit. Krajský soud proto uzavřel, že zásah spočívající v předvolání k provedení identifikačních úkonů podle § 65 zákona o Policii ČR byl přiměřený, přičemž dodal, že žalobce byl za daný trestný čin následně i pravomocně odsouzen.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž především namítá, že krajský soud zúžil kritéria proporcionality na pouhý význam chráněného zájmu, což odporuje potřebě zvážit specifické okolnosti daného případu. Stěžovatel uvádí, že nijak nesnižuje společenskou škodlivost svého jednání, nicméně při posouzení proporcionality bylo nezbytné přihlédnout k tomu, že byl obviněn pouze z přečinu a reálně mu nehrozil nepodmíněný trest odnětí svobody. Při provádění identifikačních úkonů by mělo dle stěžovatele dojít pouze k těm úkonům, které jsou nezbytné a přiměřené, avšak v jeho případě mělo dojít k provedení všech identifikačních úkonů. Stěžovatel závěrem dodává, že již došlo k zaházení jeho trestního odsouzení. Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s posouzením věci krajským soudem. Dodala, že příslušný policejní orgán, který v dané trestní věci měl identifikační úkony provést, je přesvědčen, že předvolání stěžovatele k jejich provedení ze dne 28. 8. 2019 bylo zákonné a přiměřené. S ohledem na vývoj věci (absenci další trestné činnosti stěžovatele) však již netrvá na dodatečném provedení identifikačních úkonů. Žalovaná proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III.

Přerušování řízení

[6] Nejvyšší správní soud při projednávání věci zjistil, že usnesením ze dne 26. 1. 2023, č. j. 7 As 172/2022-49 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná

pokračování

na www.nssoud.cz), jeho sedmý senát přerušil řízení o kasační stížnosti řešené v dané věci a předložil Soudnímu dvoru Evropské unie následující předběžné otázky:

1. *Jakou míru rozlišování mezi jednotlivými subjekty osobních údajů vyžaduje čl. 4 odst. 1 písm. c) či čl. 6 ve spojení s čl. 10 Směrnice č. 2016/680? Je slučitelné s imperativem minimalizace zpracování osobních údajů, stejně jako povinnosti rozlišovat mezi různými kategoriemi subjektů údajů, aby vnitrostátní právní úprava umožňovala odběr genetických údajů s ohledem na všechny osoby podezřelé nebo obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu?*
2. *Je v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. e) Směrnice č. 2016/680, pokud je s odkazem na obecný účel předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti potřeba pokračujícího uchovávání profilu DNA hodnocena orgány Policie na základě jejich interních předpisů, což v praxi často znamená uchovávání citlivých osobních údajů na dobu neurčitou, aniž by byl stanoven jakýkoliv maximální časový limit pro uchovávání těchto osobních údajů? Pokud to v souladu není, s ohledem na jaká kritéria má být případně hodnocena časová přiměřenost uchovávání osobních údajů shromážděných a uchovávaných s tímto cílem?*
3. *V případě zvláště citlivých osobních údajů spadajících pod čl. 10 Směrnice č. 2016/680, jaký je minimální rozsah hmotně-právních či procesních podmínek získávání, uchovávání, a vymazání těchto údajů, který musí být v právu členského státu upraven, obecně závazným předpisem? Může mít kvalitu „práva členského státu“ ve smyslu článku 8 odst. 2 ve spojení s čl. 10 Směrnice 2016/680 také judikatura soudní?*

[7] Sedmý senát tak učinil, neboť nabyl pochybnosti o souladu některých aspektů vnitrostátní právní úpravy pro získávání a zpracovávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace, jejímž právním základem je § 65 zákona o Policii ČR, s právem Evropské unie [konkrétně se směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV; dále jen „směrnice 2016/680“].

[8] Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o předložených předběžných otázkách je relevantní i pro posouzení kasační stížnosti podané v nyní posuzované věci. Nejvyšší správní soud tedy podle § 48 odst. 3 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s. rozhodl usnesením ze dne 28. 4. 2023, č. j. 5 As 161/2022-23, o přerušení řízení o kasační stížnosti.

[9] Soudní dvůr vydal rozsudek ze dne 20. 11. 2025, *Policejní prezidium (Uchovávání biometrických a genetických údajů)*, C-57/23, ECLI:EU:C:2025:905, jímž o předběžných otázkách rozhodl takto:

1. *Články 8 a 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV musí být vykládány v tom smyslu, že pokud jde o shromažďování, uchovávání a výmaz biometrických a genetických údajů, musí být pojem „právo členského státu“ ve smyslu těchto článků chápán tak, že se vztahuje na obecně závazný předpis, který stanoví minimální podmínky shromažďování, uchovávání a výmazu takových údajů,*

jak je vykládán judikaturou vnitrostátních soudů, za předpokladu, že je tato judikatura dostupná a dostatečně předvídatelná.

2. Článek 6 a čl. 4 odst. 1 písm. c) směrnice 2016/680 posuzovaný ve spojení s článkem 10 této směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která bez rozlišování umožňuje shromažďování biometrických a genetických údajů všech osob obviněných nebo podezřelých ze spáchání úmyslného trestného činu, pokud účely tohoto shromažďování nevyžadují rozlišování mezi těmito dvěma kategoriemi osob a správci jsou v souladu s vnitrostátním právem, včetně judikatury vnitrostátních soudů, povinni dodržovat všechny zásady a zvláštní požadavky stanovené v člancích 4 a 10 uvedené směrnice.
3. Článek 4 odst. 1 písm. e) směrnice 2016/680 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle níž je potřeba pokračujícího uchovávání biometrických a genetických údajů hodnocena orgány policie na základě interních předpisů, aniž by tato právní úprava stanovila maximální časový limit pro uchovávání, za předpokladu, že uvedená právní úprava stanoví přiměřené lhůty pro pravidelný přezkum potřeby uložení těchto údajů a že je při tomto přezkumu posouzena naprostá nezbytnost prodloužení jejich uchovávání.

[10] S ohledem na odpadnutí překážky, tedy vydání rozhodnutí Soudního dvora o uvedených předběžných otázkách, Nejvyšší správní soud v souladu s § 48 odst. 6 s. ř. s. v usnesení ze dne 28. 11. 2025, č. j. 5 As 161/2022-26, vyslovil, že v řízení o kasační stížnosti stěžovatele se pokračuje, přičemž poskytl účastníkům řízení možnost se k věci po rozhodnutí Soudního dvora vyjádřit. Této možnosti účastníci řízení nevyužili.

IV.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem. Poté soud přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[12] Pro projednávanou věc nebyla relevantní odpověď Soudního dvora v rozsudku *Policejní prezidium (Uchovávání biometrických a genetických údajů)* na druhou předběžnou otázku, která se týká pokračujícího uchovávání biometrických a genetických údajů, neboť v případě stěžovatele k identifikačním úkonům nakonec nedošlo (jeho údaje tedy nebyly vůbec odebrány, a tudíž ani uchovávány; srov. též již zmiňovaný nálezk Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/18). Podstatná však byla odpověď na třetí předběžnou otázku (jíž bylo podle Soudního dvora třeba zodpovědět jako první), tedy otázku povahy „*práva členského státu*“ ve smyslu čl. 8 odst. 2 ve spojení s čl. 10 směrnice 2016/680.

[13] Aplikací rozsudku Soudního dvora *Policejní prezidium (Uchovávání biometrických a genetických údajů)* na konkrétní případ se Nejvyšší správní soud poprvé zabýval v rozsudku ze dne 15. 12. 2025, č. j. 5 As 327/2022-48. V něm dospěl v první řadě k závěru, že „*právo*

pokračování

České republiky upravující shromažďování, uchování a výmaz osobních údajů (včetně údajů biometrických a genetických), jak je vykládáno dostupnou a dostatečně předvídatelnou judikaturou správních soudů, stanovuje dostatečně minimální podmínky zpracování těchto osobních údajů tak, aby mohlo sloužit coby právní základ zpracování ve smyslu čl. 8 a čl. 10 směrnice 2016/680 (resp. coby jiný oprávněný důvod pro zpracování ve smyslu čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie)“. Zdejší soud vycházel především ze skutečnosti, že § 65 zákona o Policii ČR stanoví cíl a účel zpracování, jakož i to, jakých údajů se zpracování týká. Je zároveň omezen dalšími ustanoveními tohoto zákona i zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Judikatura správních soudů, která dovodila bližší požadavky, je fakticky dostupná a dostatečně předvídatelná. Zdejší soud rovněž připomněl, že předvídatelnost práva nemůže být absolutní, neboť bez jisté míry neurčitosti by právo nebylo schopno reagovat na měnící se společenskou situaci. Srovnal úpravu v zákoně o Policii ČR rovněž s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), jehož úprava (byť přímo nedopadá na odebrání ani uchovávání biometrických či genetických údajů dle § 65 zákona o Policii ČR) je taktéž poměrně obecná. Odkázal též na zmiňovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/18, jímž Ústavní soud zamítl návrh na zrušení části § 65 odst. 1 zákona o Policii ČR, neboť neshledal, že by toto ustanovení samo o sobě odporovalo ústavnímu pořádku.

[14] Nejvyšší správní soud nemá žádný důvod se od svých předchozích závěrů odchýlit. Lze tedy i v projednávané věci uzavřít, že předvolání k provedení identifikačních úkonů ze dne 28. 8. 2019, č. j. KRPT-130401-96/TČ-2019-070773-0341, nelze považovat za nezákonné z toho důvodu, že by pro takové shromažďování údajů chyběl právní základ, resp. oprávněný důvod.

[15] Ke druhé odpovědi Soudního dvora (která se vztahovala k první předběžné otázce dle usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 1. 2023, č. j. 7 As 172/2022-49) lze poznamenat, že stěžovatel nikterak nenamítal, že by jeho práva byla porušena tím, že by žalovaná nerozlišovala mezi osobami podezřelými a obviněnými z úmyslného trestného činu (sám byl v době, kde obdržel zmiňované předvolání v pozici obviněného z úmyslného trestného činu). Zmínil sice, že zákon staví na roveň osoby toliko obviněné z úmyslného trestného činu s osobami ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu, tuto okolnost však pouze konstatoval jako fakt, z něhož vyšel v další argumentaci. Po vydání rozsudku Soudního dvora *Policejní prezidium (Uchovávání biometrických a genetických údajů)* Nejvyšší správní soud stěžovateli umožnil, aby se k věci vyjádřil, stěžovatel však žádnou další argumentaci nedoplnil. Jeho kasační námitky tedy zůstaly namířeny proti konkrétnímu posouzení přiměřenosti provedení identifikačních úkonů, nikoli proti nedostatečnému rozlišování mezi jednotlivými kategoriemi subjektů údajů již samotnou právní úpravou dle § 65 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR. Tento soud tedy v souladu s citovaným rozsudkem Soudního dvora i svým předchozím posouzením vychází z dosavadní judikatury, která se týká zejména přiměřenosti provedení identifikačních úkonů.

[16] Úvodem Nejvyšší správní soud pro úplnost konstatuje, že dle jeho ustálené judikatury (srov. např. rozsudky ze dne 22. 5. 2008, č. j. 2 Aps 3/2007-91, publ. pod č. 2199/2011 Sb. NSS, ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 As 335/2017-33, či ze dne 25. 3. 2022,

č. j. 2 As 237/2020-40, nebo opakovaně zmiňovaný nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/18) může i předvolání k provedení identifikačních úkonů představovat zásah správního orgánu, proti němuž se lze bránit žalobou podle § 82 a násl. s. ř. s. Tento zásah v době rozhodování krajského soudu trval, až po vydání napadeného rozsudku se žalovaná vyjádřila v tom smyslu, že na provedení identifikačních úkonů již netrvá. Krajský soud tedy zásahovou žalobu posoudil, i v souladu s jejím petitem, jako záporní.

[17] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou (ne)přezkoumatelnosti napadeného rozsudku, k níž by bylo nutné přihlížet i bez námítky z úřední povinnosti. K problematice nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí se ve své judikatuře tento soud již mnohokrát vyjádřil (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, a ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost může být způsobena buďto nedostatkem důvodů, o které je rozhodnutí opřeno, anebo nesrozumitelností. Není však projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak měl krajský soud rozhodnout, resp., jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).

[18] Krajský soud podle stěžovatele nevzal v úvahu skutečnost, že stěžovatel v době vydání rozsudku již nebyl osobou, vůči které mohl být zásah proveden. Tuto skutečnost však stěžovatel v řízení před krajským soudem, alespoň dle protokolu o jednání u krajského soudu dne 4. 5. 2022, vůbec neuvedl. V kasační stížnosti stěžovatel tvrdí, že zahlázení jeho odsouzení vyplývalo z trestního spisu. Tak tomu však nebylo – trestní spis žalované, který si krajský soud na návrh stěžovatele vyžádal a který provedl při jednání k důkazu, končí návrhem na podání obžaloby ze dne 11. 9. 2019. Ani ve správním spisu vedeném v souvislosti s předvoláním k provedení identifikačních úkonů a následnou žalobou nebylo do rozhodnutí krajského soudu uvedeno, že by již bylo stěžovatelovo odsouzení zahlázeno. Z vyjádření komisaře Policie ČR, Městského ředitelství policie Ostrava, 3. oddělení obecné kriminality, ze dne 3. 6. 2020 naopak vyplynulo, že žalovaná na provedení identifikačních úkonů v té době stále trvala. Je pravdou, že z vyjádření žalované ze dne 25. 6. 2020 k žalobě vyplývalo, že stěžovatel byl pravomocně odsouzen trestním příkazem ze dne 20. 9. 2019, č. j. 7 T 20/2019-140, pro trestný čin vydírání ve formě spolupachatelství, přičemž stěžovatel při jednání krajského soudu dle zmiňovaného protokolu z tohoto jednání poukazoval na to, že se jedná o odsouzení k podmíněnému trestu odnětí svobody na 8 měsíců, byť zároveň uváděl, že samotné odsouzení nemá ve věci žádný význam. Z vyjádření Policejního prezidia ČR, Odboru správy a kontroly osobních údajů, ze dne 17. 12. 2019, které je součástí správního spisu, pak vyplývá, že zmiňovaný trest odnětí svobody byl podmíněně odložen konkrétně na zkušební dobu 14 měsíců. Nic však nenasvědčuje tomu, že by stěžovatel v řízení před krajským soudem tvrdil a tím méně prokázal, že se ve zkušební době ve smyslu § 83 trestního zákoníku osvědčil. Nejvyšší správní soud již v souladu s § 109 odst. 5 s. ř. s. nemůže přihlídnout ke skutečnosti, kterou stěžovatel uplatnil až po vydání rozsudku krajského soudu.

[19] Podle stěžovatele je napadený rozsudek nepřezkoumatelný v části, kde krajský soud uvádí trestní sazbu za přečin vydírání podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku, ale nikterak nevysvětluje, proč právě potenciální trest odnětí svobody od 6 měsíců do 4 let odůvodňuje zásah do práv stěžovatele. K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že krajský soud

pokračování

nedovozoval přiměřenost zásahu do práv stěžovatele z délky trestu odnětí svobody, který mu hrozil. Krajský soud toliko nepřímou citoval znění § 175 odst. 1 trestního zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2025, v němž je upravena skutková podstata trestného činu, jenž byl stěžovateli kladen za vinu. Okolností, z níž krajský soud dovodil přiměřenost zásahu do práv stěžovatele, byla povaha tohoto trestného činu, neboť se jednalo o násilný trestný čin proti svobodě.

[20] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem v tom, že při posuzování přiměřenosti provedení identifikačních úkonů (či vydání předvolání za účelem provedení identifikačních úkonů) vychází správní orgán (a následně i soudy) zejména z informací o dosavadní trestné činnosti subjektu údajů, o jeho osobě, typové a individuální závažnosti trestného činu, v jehož souvislosti je předvolání činěno, jakož i z dalších okolností daného případu. To však neznamená, že by veškeré myslitelné okolnosti musel krajský soud vyjmenovat a výslovně se zabývat tím, zda a jaký vliv na přiměřenost shromažďování a zpracování osobních údajů každá dílčí okolnost má. Pokud krajský soud nedovozoval přiměřenost vydání předvolání k provedení identifikačních úkonů z trestní sazby, která je za daný trestný čin stanovena, nemusel se touto problematikou v odůvodnění svého rozsudku podrobněji zabývat.

[21] Stěžovatel je toho názoru, že některé okolnosti případu svědčily v jeho prospěch, ale krajský soud je opomněl zohlednit. Takovými okolnostmi podle něj byla jeho dosavadní bezúhonnost a skutečnost, že z trestního spisu nevyplývala důvodná obava, že by mohl nadále páchat obdobnou trestnou činnost. K této argumentaci lze poznamenat, že předchozí trestná či přestupková činnost nebo odůvodněná obava z páchání úmyslné trestné činnosti v budoucnu představují okolnosti, které mohou odůvodňovat potřebnost shromažďování a zpracování osobních údajů osoby, již bylo sděleno obvinění či podezření ze spáchání úmyslného trestného činu ve smyslu § 65 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR. Může se tak stát i v případech, kdy jiné důvody pro provedení identifikačních úkonů dány nejsou. Případná absence takových okolností však v žádném případě neznamená, že by k předvolání k provedení identifikačních úkonů dojít nemohlo, jsou-li pro tento postup dány jiné závažné důvody.

[22] Takovým závažným důvodem byla v projednávané věci povaha trestného činu, který byl stěžovateli kladen za vinu. Jak přiléhavě upozornil krajský soud, trestný čin vydírání ve smyslu § 175 odst. 1 trestního zákoníku je trestným činem proti svobodě (díl 1 hlavy II části druhé trestního zákoníku), nikoli bagatelním trestným činem majetkové povahy, jehož se týkal rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 24. 8. 2021, č. j. 60 A 6/2021-39, na který odkazoval stěžovatel.

[23] Nejvyšší správní soud v této souvislosti doplňuje, že i podle odborné literatury jsou trestné činy proti svobodě typově velmi závažné: „*Jak svoboda člověka, tak i osobnost, lidská důstojnost, soukromí a listovní tajemství patří k důležitým právům a svobodám člověka, tedy k zájmům, které se svým významem blíží prvořadým zájmům člověka na životě a zdraví. Zatímco život a zdraví jsou biologickými předpoklady uplatnění člověka ve společnosti, osobnost člověka, jeho svoboda a soukromí představují společenský základ pro jeho co nejširší a nejplnější uplatnění. Spojení těchto chráněných zájmů je vyjádřeno i v čl. 7 LPS, který v odst. 1 stanoví, že nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena.*“ (ŠÁMAL, P. a kol. Hlava II. [Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství (§ 168-184)]. In: ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 2141, marg. č. 1.). Nelze přehlédnout, že v projednávané věci se ochrany své svobody

(konkrétně práva na informační sebeurčení) domáhá osoba, která se dopustila úmyslného trestného činu proti svobodě jiného člověka.

[24] Nejvyšší správní soud poznamenává, že judikatura definující kritéria pro posuzování přiměřenosti provedení identifikačních úkonů se zabývala především případy hraničními, kdy z pouhé povahy trestného činu, z něhož je subjekt údajů obviněn, přiměřenost dovozovat nelze. Nejčastěji šlo o případy trestné činnosti tzv. „bílých límečků“ (např. podvod, dotační podvod či poškození finančních zájmů Evropské unie). Jak zdejší soud upozornil v rozsudku ze dne 18. 5. 2022, č. j. 5 As 241/2019-46, *„[p]orušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 trestního zákoníku spadá pod trestné činy hospodářské, které jsou obecně charakteristické tím, že jejich společenská škodlivost nespočívá jen ve vznikající materiální škodě, ale především v ohrožení hospodářského systému jako celku, který v tržní ekonomice do značné míry určuje blahobyt společnosti. Těmito tzv. zločiny bílých límečků může být nezřídka způsobena škoda podstatně vyšší než u jiné trestné činnosti a v mimořádných případech může otřást ekonomikou i celého státu či významných nadnárodních ekonomických subjektů. Na druhou stranu se zpravidla jedná o poměrně sofistikovanou trestnou činnost, u níž, na rozdíl od trestných činů proti životu, zdraví, v sexuální oblasti nebo proti majetku, často nelze spoléhat na důkazy prokazující přítomnost pachatele na určitém místě či jeho kontakt s určitým předmětem (DNA, otisky prstů), byť ani to není zcela vyloučeno.“*

[25] Z výše uvedeného vyplývá, že v případech, kde z povahy trestného činu nevyplývá opodstatněnost provedení identifikačních úkonů, je podstatné podrobně se zabývat ostatními hledisky, jako je individuální závažnost daného jednání, předchozí trestní či přestupková minulost, jaký trest obviněnému reálně hrozí apod. Pokud však jde o násilný trestný čin proti svobodě, již samotná jeho obecná povaha odůvodňuje přiměřenost provedení identifikačních úkonů dostatečně.

[26] Skutečnost, že stěžovatel byl následně odsouzen pouze k podmíněnému trestu odnětí svobody při spodní hranici zákonné sazby, na obecné závažnosti jeho jednání nemůže nic změnit. Trestný čin, který mu byl kladen za vinu, totiž plně odpovídal skutkové podstatě definované v zákoně, byť šlo o případ spíše nižší závažnosti oproti případům jiným, které tutéž skutkovou podstatu naplňují. V případě tak závažného trestného činu, jakým je vydírání, by však mohla být přiměřenost provedení identifikačních úkonů zpochybněna pouze tehdy, pokud by nastaly natolik neobvyklé okolnosti, že by se dané jednání vymykalo standardním případům, na něž zákon míří. Mohlo by jít např. o takové okolnosti, které by v rovině trestněprávní mohly mít za následek upuštění od potrestání (§ 46 trestního zákoníku) či mimořádné snížení trestu odnětí svobody (§ 58 trestního zákoníku). Pouze mimořádné okolnosti by totiž mohly snížit obecnou typovou závažnost trestného činu proti svobodě. Žádné takové okolnosti však ze spisu v projednávané věci nevyplývají (a ani stěžovatel netvrdí, že by takové okolnosti nastaly).

[27] Stěžovatel se skutečně dopustil trestného činu vydírání, dokonce ve formě spolupachatelství, a nebyl pouze nezúčastněnou osobou, která se do jednání nikterak nezapojovala, jak tvrdí. Jak vyplývá např. z již zmiňovaného vyjádření policejního prezidia, v trestním příkazu vydaném v posuzované věci (proti němuž stěžovatel nepodal odpor), je výslovně potvrzeno, že po předchozí telefonické domluvě iniciované stěžovatelem, jemuž poškozený dlužil finanční prostředky za nájem bytu, pozval stěžovatel do bytu spoluobviněného, který po poškozeném požadoval úhradu tohoto dluhu, což umocňoval

pokračování

výhružkami ve vztahu k životu a zdraví poškozeného (zabití, rozřezání, odebrání orgánů) a jeho rodiny, které v poškozeném vyvolaly obavy, a následovalo i fyzické napadení poškozeného ze strany spoluobviněného. Po celou dobu tohoto jednání byl přítomen jako jeho iniciátor stěžovatel, který spoluobviněnému přitakával a přispíval k vytváření nátlaku na poškozeného.

[28] Podle § 65 odst. 1 zákona o Policii ČR „[p]olicie může při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u a) osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu, b) osoby ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu (...)“.

[29] Stěžovatel dále namítal, že skupina osob, u níž jsou prováděny identifikační úkony podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR, by dle údajně nesprávného výkladu krajského soudu byla nepoměrně větší než skupina osob, u níž jsou prováděny identifikační úkony podle § 65 odst. 1 písm. b) zákona o Policii ČR, přičemž krajský soud nevzal v úvahu, že stěžovateli uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody od počátku jeho trestního stíhání nehrozilo a navíc v době rozhodování krajského soudu již nespadal ani do jedné z uvedených kategorií. Pokud jde o samotný odlišný rozsah obou kategorií osob dle § 65 odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona o Policii ČR, nespátňuje na tom Nejvyšší správní soud nic zvláštního či dokonce negativního. Je běžné, že různé právní normy dopadají na různé množiny případů, které se mohou určitým způsobem překrývat a jejichž velikost se může velmi zásadně lišit. Zároveň není pravdou, že by každá osoba ve výkonu trestu odnětí svobody musela nutně projít trestním řízením za účinnosti § 65 zákona o Policii ČR (či za účinnosti předchozí právní úpravy, která obdobný postup umožňovala). Některé z odsouzených osob vykonávají tento trest již velmi dlouhou dobu, a právě u nich je zpravidla opodstatněné identifikační úkony provést. Jak upozorňuje komentář k § 65 odst. 1 písm. b) zákona o Policii ČR, „[t]oto ustanovení umožňuje provést příslušné identifikační úkony u osob, které již jsou ve výkonu trestu odnětí svobody (§ 56 TrZ) pro úmyslný trestný čin (§ 15 TrZ). Tyto osoby jsou podle kriminologických statistik těmi, u kterých je právě výrazně zvýšená pravděpodobnost recidivy, a tedy je zvýšená pravděpodobnost budoucí potřeby jejich ztotožnění podle zanechaných stop. Toto ustanovení umožňuje vytvářet preventivní tlak proti recidivě úmyslných trestných činů.“ (VANGELI, B. § 65 [Získávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace]. In: VANGELI, B. Zákon o Policii České republiky. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 274.).

[30] Již z povahy věci je zřejmé, že obviněných či podezřelých z úmyslného trestného činu bude více než osob odsouzených za takový trestný čin a že ne všichni tito odsouzení budou odsouzeni k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Pokud by zákonodárce měl v úmyslu umožnit identifikační úkony pouze u osob ve výkonu trestu odnětí svobody (resp. u osob odsouzených k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za úmyslný trestný čin), kategorii osob podle § 65 odst. 1 písm. a) by do zákona o Policii ČR vůbec nemusel uvádět a postačovala by kategorie uvedená v § 65 odst. 1 písm. b) tohoto zákona. Ze samotné existence § 65 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR naopak plyne, že zákonodárce měl v úmyslu umožnit žalované provedení identifikačních úkonů i u některých osob podezřelých či obviněných z úmyslného trestného činu, které se do výkonu trestu odnětí svobody vůbec nedostanou. Právě taková situace nastala v případě stěžovatele. Přitom podle § 12 odst. 9 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „trestní řád“; nyní odst. 10 téhož ustanovení), je

odsouzeným ten, proti němuž byl vydán odsuzující rozsudek, který již nabyl právní moci, přičemž povahu odsuzujícího rozsudku má i trestní příkaz (§ 314e odst. 8 trestního řádu). Podle § 12 odst. 7 trestního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2024 (nyní odst. 8 téhož ustanovení), pokud z povahy věci nevyplývá něco jiného, rozumí se obviněným též obžalovaný a odsouzený. Tedy ani samotné pravomocné odsouzení stěžovatele zmiňovaným trestním příkazem k podmíněnému trestu odnětí svobody za trestný čin vydírání ho nevyjmul z kategorie obviněných z úmyslného trestného činu.

[31] Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že se neztotožnil ani s námitkou, podle níž postačovalo pouze provedení některých identifikačních úkonů a nebylo zapotřebí provádět i odběr biologických vzorků. Takovou argumentaci stěžovatel v žalobě vůbec neuvedl, krajský soud se jí proto nemusel výslovně zabývat. Z jeho rozsudku je zřejmé, že považoval za přiměřené provedení veškerých identifikačních úkonů, které žalovaná žádala. S tímto posouzením se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje, neboť i otázka provedení jen některých identifikačních úkonů je relevantní pouze v případech hraničních, kdy není přiměřené provedení identifikačních úkonů v plném rozsahu. Projednávaná věc však mezi takové případy nespádala.

V.

Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 větou poslední s. ř. s. zamítl.

[33] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, náleželo by jí tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení důvodně vynaložila. Žalované však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné administrativní činnosti nevznikly, proto jí soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 30. ledna 2026

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu